KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian ze słowotwórstwa (niemiecki)

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **A, E**

3. (4 pkt) **1. P; 2. F; 3. P; 4. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1–C, 2–B, 3–A, 4–D** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–C, 2–D, 3–B, 4–A** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) steht; (2) versteht** — po 1 pkt za lukę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Die Freundlichkeit der Verkäuferin hat mich sehr positiv überrascht.
Punktacja: 1 pkt za poprawną formę rzeczownika («die Freundlichkeit») + 1 pkt za poprawne gramatycznie zdanie + 1 pkt za naturalny kontekst użycia. 3 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Przedrostek oddzielny (np. „auf-" w „aufstehen") odrywa się od czasownika i w zdaniu głównym trafia na koniec: „Ich stehe um sieben Uhr auf." Przedrostek nieoddzielny (np. „ver-" w „verstehen") zawsze zostaje połączony z czasownikiem: „Ich verstehe die Aufgabe."
Punktacja: 1 pkt za poprawne wyjaśnienie różnicy (rozdzielność w zdaniu głównym vs brak rozdzielności) + 1 pkt za poprawne zdanie z «aufstehen» + 1 pkt za poprawne zdanie z «verstehen». 3 pkt.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Anglizismen sind im Deutschen ein kontroverses Thema. Manche sind sinnvoll, weil es kein gutes deutsches Wort gibt, zum Beispiel 'Computer', 'Internet' oder 'Smartphone'. Andere sind überflüssig: 'Sale' statt 'Ausverkauf' oder 'Meeting' statt 'Besprechung'. Ich finde, man sollte Anglizismen akzeptieren, wenn sie eine Lücke füllen, aber nicht, wenn sie nur modisch klingen sollen. Die deutsche Sprache ist reich genug, um die meisten Konzepte auszudrücken.
Punktacja: Stanowisko (1 pkt) + przykłady sensowne i zbędne (1 pkt) + poprawna argumentacja (1 pkt). Razem 3 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Bei der Komposition werden zwei oder mehr Wörter zu einem neuen zusammengesetzt; das Genus richtet sich nach dem Grundwort. Beispiele: die Waldlichtung (Natur) – 'Wir ruhten auf einer Waldlichtung.' / der Schulranzen (Schule) – 'Ich packe meinen Schulranzen jeden Morgen.' / der Kühlschrank (Alltag) – 'Im Kühlschrank ist noch Milch.'
Punktacja: K1: korrekte Erklärung (Bestimmungswort + Grundwort, Genus des Grundworts) (1 pkt). K2: 3 sinnvolle Komposita aus verschiedenen Bereichen (1 pkt). K3: 3 grammatisch korrekte Sätze (1 pkt). 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **A, C, D**

3. (4 pkt) **1. F; 2. P; 3. P; 4. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1–C, 2–A, 3–D, 4–B** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–C, 4–B** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) Lehrer; (2) Fahrer** — po 1 pkt za lukę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) Geschwindigkeit + s + Begrenzung = ograniczenie prędkości (Fugen-s). (b) Umwelt + Verschmutzung = zanieczyszczenie środowiska. (c) Sehen + s + Würdigkeit = godny zobaczenia, atrakcja turystyczna (Fugen-s).
Punktacja: Poprawny rozkład na części (1 pkt) + poprawne znaczenie każdego złożenia (1 pkt) + identyfikacja Fugenzeichen (1 pkt). Razem 3 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) kommen = przychodzić, bekommen = otrzymywać, ankommen = przybyć/dotrzeć, mitkommen = iść razem. (b) stehen = stać, verstehen = rozumieć, bestehen = zdać (egzamin) / istnieć, entstehen = powstawać / tworzyć się.
Punktacja: Poprawne znaczenia 4 wariantów (a) (1 pkt) + 4 wariantów (b) (1 pkt) + poprawny niemiecki (1 pkt). Razem 3 pkt.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Komposition (złożenia): Haustür (Haus+Tür), Schwarzbrot (schwarz+Brot) — dwa samodzielne słowa tworzą jedno nowe. Derivation (derywacja): Schönheit (schön+-heit), unfreundlich (un-+freundlich) — dodanie przedrostka lub przyrostka. Konversion (konwersja): das Lesen (lesen→Nomen), der Lauf (laufen→Nomen) — zmiana kategorii bez zmiany formy.
Punktacja: 3 typy poprawnie wyjaśnione (1 pkt) + 6 przykładów (1 pkt) + poprawne definicje (1 pkt). Razem 3 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: 'Die Arbeit' → 'arbeitslos'. Beispiel: Nach der Schließung der Fabrik wurden viele Menschen arbeitslos.
Punktacja: 1 pkt za poprawnie utworzony przymiotnik 'arbeitslos'. 2 pkt za poprawnie zbudowane zdanie z tym przymiotnikiem (poprawna forma gramatyczna i sensowny kontekst). Łącznie 3 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 28 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	26–28 pkt
dobry (4)	21–25 pkt
dostateczny (3)	14–20 pkt
dopuszczający (2)	9–13 pkt
niedostateczny (1)	0–8 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/niemiecki/slowotworstwo**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.